

Research Paper

Designing A Ethical decision-making Model for Physical Education Teachers in East Azarbaijan Province Based on Social Values**Sosan Rasooli¹, Jafar Barghi Moghaddam², MohammadRahim Najafzadeh³, and Hamid Janani⁴**

1. PhD Student, Department of Physical Education, Tabriz Branch, Islamic Azad University, Tabriz, Iran
2. Assistant Professor, Department of Physical Education, Tabriz Branch, Islamic Azad University, Tabriz, Iran (Corresponding Author)
3. Assistant Professor, Department of Physical Education, Tabriz Branch, Islamic Azad University, Tabriz, Iran
4. Assistant Professor, Department of Physical Education, Tabriz Branch, Islamic Azad University, Tabriz, Iran

Abstract

The purpose of this study is to Designing Model Ethical decision-making of Physical Education Teachers of East Azarbaijan Province on Social Values. This is an applied, descriptive- analytical and Survey study. The he statistical population of the study was all physical education teachers in East Azerbaijan province. According to Kregsi and Morgan table, a sample of 384 was selected using Random-cluster sampling. The data were collected by ethical decision-making Questionnaire and social values questionnaire. The results showed that social values and its components have a positive and significant effect on the moral decision of physical education teachers. Despite the many factors that influence ethical decision making, the variables of responsibility, justice, fairness, and empathy with others go through professional ethics, and the more sensitive physical education teachers are to professional ethics, the better they can make ethical decisions.

Received:
16 Feb 2021**Accepted:**
05 May 2021**Keywords:**
Ethical
decision-
making, Social
Values

1. Email: sosan_rasooli@yahoo.com
2. Email: barghi@iaut.ac.ir
3. Email: najafzadehrahim@yahoo.com
4. Email: janani@iaut.ac.ir

Extended Abstract**Background and Purpose**

Today, paying attention to social values is perceived as one of the important issues. Improving social values and paying attention to them in individual behaviors and attitudes has led to a wide range of efforts to improve it in various fields (Denburg, Giacomini, Ungar & Abelson, 2020). Paying attention to social values can help create a moral and value environment in the community. Given the importance of social value functions in behavioral domains, improving it can play an important role in creating an effective moral atmosphere in society (Harvard, Werker & Silva, 2020).

Every society, based on its attitude towards the world, has a kind of system of creation that determines the morality and behavior of its members. Human social life becomes meaningful by establishing social interactions by forming and being in the system of division of labor in different social groups. The first encounters with social life lead to social relationships. Values constitute our moral standards about human actions and the most important part of society's culture (Bahmaei Ghasemi & Jafari, 2017). The part that acts as a determinant of goals and also as a guide to the behavior of members of society. Common values of society are one of the most important components of individual identity due to the feeling of learning to a basic group of unity, solidarity and social order. Each social class has its own culture in the general culture of society.

The culture of each class stems from the historical-social agreements of the people of that class. One of the basic elements of culture is "social values". Social values are desirable goals that people in society try to achieve in order to meet their needs and wants. Values are the most powerful determinants of behavior in the social and cultural system of societies that represent, guide and monitor the trajectory of actions of individuals in society, and are also relatively stable patterns of behavior that are constantly monitored by individuals (Gaulden & Dorothea, 2014).

Paying attention to improving ethical decision-making can provide a serious ground for providing desirable behaviors in various fields. Given the desirable applications of social values in stabilizing morality among individuals and groups, understanding this relationship among physical education teachers can improve the process of improving their moral decisions more appropriately. On the other hand, conducting the present study can smooth the process of development and expansion of executive activities regarding the moral decision-making of physical education teachers. Therefore, it is hoped that the results of the present study will have a positive effect on the formation of the necessary concerns to improve the moral decision-making of physical education teachers and suggest executive activities to form this issue. On the other hand, conducting the present study can fill the research gap in improving the moral decision-making of

physical education teachers by emphasizing social values. In other words, in order to make decisions in sports competitions based on a specific ethical model, physical education teachers need a specific model that is designed based on the social values governing society; Therefore, the present study seeks to develop a model of ethical decision-making for teachers of physical education in East Azerbaijan province based on social values.

Materials and Methods

The philosophical basis of the present study is positivism, which is applied in terms of purpose and is considered as a descriptive-analytical research in terms of implementation method. In addition, the present study is done as a survey in terms of data collection of quantitative, library and field type.

Participants

The statistical population of this study is all specialized teachers of physical education in East Azerbaijan province in the academic year of 2019-2020 in the schools of the province in 1312. The sample size of 384 people was selected by cluster-random sampling method.

Data Collection Tools and Methods

Personal Information Questionnaire

This questionnaire includes personal characteristics such as (age, gender, marital status, degree, income, teaching history) which was closed as a item.

Ethical Decision Making Questionnaire

Caswell's (2003) Ethical Decision Making Questionnaire with 20 items was used. This questionnaire was the

decision of the subjects in five difficult moral situations with four subscales of moral judgment (4 options), moral perception or awareness (4 options), moral desire or tendency (4 options) and the importance of moral conditions (4 options). The validity of this questionnaire has been confirmed in previous studies. In the study of Fattahpour et al. (2014), the reliability of the questionnaire with Cronbach's alpha was equal to 0.83.

Social Values Questionnaire

Rockich's (1972) Social Values Recognition Questionnaire was used with some changes. This questionnaire consists of 18 items. In this questionnaire, social values include six components of moral values, economic values, national and political values, religious values, legal values and cultural values.

The correlation coefficient of the scores in the first and second stages for moral decision making was 0.74, for social values was 0.87 and for professional ethics was 0.92. Due to the fact that the correlation was greater than 0.7, the time reliability of the questionnaires was confirmed.

After compiling the proposal and preparing the questionnaire and its approval by the professors, an electronic questionnaire was designed to collect data online on the site. After coordination with the education departments of the selected regions and districts in the discussion of the statistical sample, the link of the questionnaire was sent to the physical education experts of the regions.. Besides, in some areas, a number of

printed questionnaires were provided to some physical education teachers who did not have access to the online questionnaire to fill out. Finally, 339 questionnaires were collected for statistical work.

Data Processing Method

To test the hypotheses, the method of structural equation analysis in Amos software was used.

Results

Table 1- Estimated coefficients of the structural model of the effect of social values on moral decision-making

Independent variable	Dependent variable	Estimated coefficient Criteria	Error Estimation	Critical ratio	Sig.	Standard estimate coefficient
Social values	Moral decision-making	0.547	0.102	5.35	0.001	0.328

According to the table, it can be seen that social values have a significant positive effect on the moral decision

making of physical education teachers in East Azerbaijan province.

Table 2- Estimated coefficients of the structural model of the effect of components of social values on ethical decision making

Independent variable	Dependent variable	Estimated coefficient Criteria	Error Estimation	Critical ratio	Sig.	Standard estimate coefficient
Ethical values	Ethical decision-making	0.04	0.068	0.585	0.558	0.034
Economic Values	Ethical decision-making	-0.044	0.066	-0.663	0.507	-0.308
National and political values	Ethical decision-making	0.144	0.055	2.6	0.009	0.149

Table 2- Estimated coefficients of the structural model of the effect of components of social values on ethical decision making

Independent variable	Dependent variable	Estimated coefficient Criteria	Error Estimation	Critical ratio	Sig.	Standard estimate coefficient
Religious values	Ethical decision-making	0.064	0.06	1.069	0.285	0.062
Legal values	Ethical decision-making	0.144	0.064	2.245	0.025	0.13
Cultural Values	Ethical decision-making	0.137	0.076	1.798	0.072	0.103

According to the table, it can be seen that national and political values, and legal values have a significant positive effect on the moral decision-making of teachers of East Azarbaijan province. However, the components of moral

values, economic values, religious values and cultural values do not have a significant effect on the moral decision of the teachers in East Azarbaijan province.

Table 3- Structural model fit indices of the effect of social values and professional ethics on ethical decision making

Index of fit	Rate	criterion	interpretation
Absolute	CMIN / DF	2.87	less than 5 Optimal fit
	p-value x	0.001	greater than 0.05 unacceptable
	Fit Goodness Index (GFI)	0.897	more than 0.90 acceptable

Table 3- Structural model fit indices of the effect of social values and professional ethics on ethical decision making

Index of fit		Rate	criterion	interpretation
Comparative	Tucker-Lewis index (TLI)	0.944	more than 0.90	optimal fit
	Fit Index (CFI)	0.917	more than 0.90	Optimal fit
Adaptive	The root mean square of the estimation error (RMSEA)	0.073	Less than 0.08	Optimal fit
	Normalized fitting index (PNFI)	0.634	more than 0.5	Optimal fit

According to the results of the table, it can be concluded that the proposed structural model has a good fit. In other words, the research hypothesis was confirmed; That is, the developed model of ethical decision-making of physical education teachers in East Azarbaijan province, relying on social values and professional ethics, has a favorable fit.

Discussion & Conclusion

The results of the present study showed that social values have a positive and significant effect on the moral decision making of teachers in East Azarbaijan province. This result is consistent with the results of study by Ramezani et al. (2014) and Senne Bovce (2014). In a society, while there are common cultural elements, there are also subcultures that belong to different social classes and groups . In some of these subcultures, different social values are seen. Some people value social values such as honor, decency,

dignity, etc., and some people pass through the mentioned spiritual values to gain wealth and status easily. In the analytical studies of social values of any society, it is necessary to pay attention to the nature of these values and different strata and groups, as well as how they are distributed in different groups and social classes, and by recognizing the relations of social values. With the economic, social and cultural structure, he realized the causes of changes and transformations of social values. Therefore, in any society, according to its cultural characteristics, categories, criteria and concepts are considered valuable.

The results of the present study showed that the components of social values have a positive and significant effect on the moral decision-making of physical education teachers in East Azerbaijan province. Alan Biro (2001) believes that the set of social relations constitutes the essence of society and social values, because they shape and direct these

relations in terms of appearance and content. These relationships, regardless of whether the parties are individuals or groups, can be positive (in the form of cooperation and friendship), negative (in the form of confrontation, conflict, and struggle) or neutral (in the form of acceptance, adaptation, and harmonization). However, these relationships are considered as processes that have different domains and domains from one person to another. However, individuals follow relatively uniform patterns, because social rules and values that are accepted as collective rules by society or groups are the basis of action, behavior, and judgment about behaviors, events, and social consequences (Fattahpour, Kashif & Seyed Ameri, 2014).

The final path model includes two series of social value variables that affect moral decision making. Variables are divided into two categories of first-degree mediating variables (social values and professional ethics) and secondary-level mediating variables (components of each variable), all of which directly or indirectly affect the internal variable of moral decision-making. The results of testing the statistical hypotheses show that the variables of social values and professional ethics (two variables of first degree mediators) directly and the variables of responsibility, justice and fairness, empathy with others, national and political values, and legal values are decided by the secretary. Have a positive and significant effect; Therefore, based on the stated results,

the proposed structural model has a favorable fit. In other words, the developed model of ethical decision-making of teachers of physical education in East Azerbaijan province, relying on social values and professional ethics, has a favorable fit.

All in all, this is a sign that, despite the many factors that influence ethical decision-making, the variables of responsibility, justice, fairness, and empathy for others go through professional ethics. In fact, the more sensitive physical educators are to professional ethics, the better they can decide. Get moral.

References

1. Bahmaei Ghasemi, M., Jafari, S. (2018). Investigating the relationship between social values and professional ethics of employees. The second conference of Iranian sports sciences. Kharazmi University.74-89. (persian)
2. Denburg, A. E., Giacomini, M., Ungar, W., & Abelson, J. (2020). Ethical and Social Values for Paediatric Health Technology Assessment and Drug Policy. *International Journal of Health Policy and Management*.
3. Fattahpour, M., Kashif, M., Seyedameri, M. (2014). Investigating the effect of ethical education on ethical decision making of sports coaches. *Moral knowledge*, 4 (2), 55-64. (persian)

4. Fattahpour, M., Kashif, M., Seyedameri, M. (2014). The relationship between the philosophy of individual ethics and the ethical decision-making process in sports coaches and model presentation. Master Thesis. Faculty of Physical Education and Sports Sciences. Urmia University. (persian)
5. Gaulden, E., Dorothea. (2004). Business ethic: a study of ethical behavior and organizational performance effectiveness. Retrieved from ProQuest Digital Dissertation. *Journal of Socioloical Mokslai*, 2(72), 24-38.
6. Harvard, S., Werker, G. R., & Silva, D. S. (2020). Social, ethical, and other value judgments in health economics modelling. *Social Science & Medicine*, 253, 112975.
7. Ramezani, M., Sadeghi, A., Pourjahani, R. (2011). The study of the influence of sacred ethical values on decision making, decision difficulty and the related emotions (Case study: in faculty of humanities of university of Guilan). *Journal of Public Administration*, 3(6), 93-202.
8. Senne Bovce. (2014). Relationships of Corporate Social Responsibility (CSR) With Accounting Information Systems. *Journal of Modern Accounting and Auditing*, 9 (12), 1678-1686.

مقاله پژوهشی

تدوین الگوی تصمیم‌گیری اخلاقی دبیران تربیت‌بدنی استان آذربایجان شرقی با تکیه بر ارزش‌های اجتماعی

سوسن رسولی^۱، جعفر برقی مقدم^۲، محمدرحیم نجف زاده^۳، و حمید جنانی^۴

۱. دانشجوی دکتری، گروه تربیت بدنی، واحد تبریز، دانشگاه آزاد اسلامی، تبریز، ایران

۲. استادیار، گروه تربیت بدنی، واحد تبریز، دانشگاه آزاد اسلامی، تبریز، ایران (نویسنده مسئول)

۳. استادیار، گروه تربیت بدنی، واحد تبریز، دانشگاه آزاد اسلامی، تبریز، ایران

۴. استادیار، گروه تربیت بدنی، واحد تبریز، دانشگاه آزاد اسلامی، تبریز، ایران

چکیده

هدف پژوهش حاضر تدوین الگوی تصمیم‌گیری اخلاقی دبیران تربیت‌بدنی استان آذربایجان شرقی با تکیه بر ارزش‌های اجتماعی بود. تحقیق حاضر از نظر هدف، کاربردی و از نظر جمع‌آوری داده‌ها توصیفی-تحلیلی به‌صورت پیمایشی بود. جامعه آماری پژوهش کلیه دبیران تخصصی تربیت‌بدنی استان آذربایجان شرقی بودند. نمونه آماری بر اساس جدول کرجسی و مورگان ۳۸۴ نفر بود که به روش خوشه‌ای-تصادفی انتخاب شدند. بر اساس اهداف از پرسش‌نامه تصمیم‌گیری اخلاقی و پرسش‌نامه ارزش‌های اجتماعی جهت جمع‌آوری اطلاعات استفاده شد. نتایج نشان داد ارزش‌های اجتماعی و مؤلفه‌های آن بر تصمیم‌گیری اخلاقی دبیران تربیت‌بدنی تأثیر مثبت و معناداری دارد. علی‌رغم عوامل متعددی که بر تصمیم‌گیری اخلاقی تأثیر می‌گذارند، متغیرهای مسئولیت‌پذیری، عدالت و انصاف و همدردی با دیگران از مسیر اخلاق حرفه‌ای می‌گذرند و هر چه دبیران تربیت‌بدنی حساسیت بیشتر به اخلاق حرفه‌ای داشته باشند، بهتر می‌توانند تصمیم‌های اخلاقی بگیرند.

تاریخ دریافت:

۱۳۹۹/۱۱/۲۷

تاریخ پذیرش:

۱۴۰۰/۰۲/۱۵

واژگان کلیدی:

تصمیم‌گیری اخلاقی، ارزش‌های اجتماعی

مقدمه

توجه به مسائل اخلاقی به عنوان یکی از نگرانی‌ها و

دغدغه‌های همیشگی مورد توجه در حوزه‌های مختلف قرار گرفته است (سیم، ۲۰۲۰). رفتارهای اخلاقی به عنوان یکی از ارزش‌های مهم می‌بایستی مورد توجه جدی تمامی گروه‌ها قرار گیرد (سوماناسیری، ۲۰۲۰). امروزه بهبود رفتارهای اخلاقی در تمامی افراد از جمله مصرف‌کنندگان می‌بایستی مدنظر قرار گیرد. مصرف‌کنندگان به عنوان یکی از

-
1. Email: sosan_rasooli@yahoo.com
  2. Email: barghi@iaut.ac.ir
  3. Email: najafzadehrahim@yahoo.com
  4. Email: janani@iaut.ac.ir
-

2. Sumanasiri

1. Simm

ارکان مهم در جوامع امروزی بیشتر از هر زمان دیگری نیازمند برخورداری از رفتارهای اخلاقی دارند (فریرا، ۲۰۱۷). جلب مشارکت‌های عمومی و اعتقاد راسخ از عوامل مهم در جهت توسعه تعهد اخلاقی می‌باشد (هنری، عمادی، شهلائی و کارگر، ۲۰۲۰). رفتارهای اخلاقی از طرفی می‌تواند سبب بهبود ارزش‌ها و اخلاقیات در جوامع گردد و از طرفی سبب ارتقا نظم فردی گردد. به عبارتی مسائل مربوط به رفتارهای اخلاقی می‌تواند هم بر مسائل فردی و هم بر جوامع تأثیرات مثبت و کاربردی داشته باشد. این مسئله سبب گردیده است تا اهمیت توجه به مسائل مربوط به رفتارهای اخلاقی به عنوان یک مسئله مهم مورد توجه محققان مختلفی قرار گیرد (گسوتنبائور، مولر، مولر، تروتمان و زودنکووا، ۲۰۲۰). اخلاق، مفهومی جدانشدنی از زندگی انسان فارغ از هر نژاد، فرهنگ، سیاست و طبقه اجتماعی است. مسائل اخلاقی نقش مهمی در رفتار انسان ایفا می‌نماید. ریشه واژه اخلاق نشأت گرفته از واژه یونانی اتیکس^۲ است. اصول اخلاقی راجع به چگونه بودن افراد و این‌که در حرفه و سازمان متبوع خود چطور رفتار کنند، مطرح می‌شود. به‌طور کلی واژه اخلاق با استانداردهای مربوط به درست و غلط بودن رفتار سر و کار دارد (قربانی و همکاران، ۲۰۱۹).

امروزه توجه به ارزش‌های اجتماعی به عنوان یکی از مسائل مهم درک می‌گردد. اهمیت ارزش‌های اجتماعی و ضرورت توجه به آن در حوزه‌های رفتاری و نگرشی؛ سبب گردیده است تا تلاش‌های گسترده‌ای در جهت بهبود آن شکل گیرد (دنبورگ، گیاسومینی،

انگار و ابلسون^۴، ۲۰۲۰). توجه به ارزش‌های اجتماعی می‌تواند در ایجاد یک فضای اخلاقی و ارزشی در سطح جامعه کمک نماید. با توجه به اهمیت کارکردهای ارزش‌های اجتماعی در حوزه‌های رفتاری، بهبود آن می‌تواند نقش مهمی در ایجاد یک جو اخلاقی در جامعه داشته باشد (هاروارد، ورکر و سیلوا^۵، ۲۰۲۰). هر جامعه‌ای بر اساس نگرشش نسبت به جهان دارای نوعی نظام آفرینش است که تعیین‌کننده اخلاق و رفتار اعضایش است. زندگی اجتماعی انسان با برقراری روابط متقابل اجتماعی از طریق شکل دادن و قرار گرفتن در نظام تقسیم‌کار در گروه‌های مختلف اجتماعی معنا پیدا می‌کند. اولین برخوردهای زندگی اجتماعی منجر به ایجاد روابط اجتماعی می‌شود. ارزش‌ها معیارهای اخلاقی ما درباره کنش‌های انسانی و مهم‌ترین بخش فرهنگ جامعه را تشکیل می‌دهند (بهمنی قاسمی و جعفری، ۲۰۱۷). بخشی که به‌عنوان تعیین‌کننده هدف‌ها و هم به‌عنوان راهنمای رفتار اعضای جامعه عمل می‌کند. ارزش‌های مشترک جامعه به دلیل احساس تعلق به یک گروه پایه وحدت، همبستگی و نظم اجتماعی و یکی از مهم‌ترین مؤلفه‌های هویت افراد محسوب می‌شوند. هر طبقه اجتماعی، فرهنگ خاص خود را در فرهنگ کلی جامعه دارد. فرهنگ هر طبقه از توافقات تاریخی- اجتماعی افراد آن طبقه نشأت می‌گیرد یکی از عناصر اساسی فرهنگ "ارزش‌های اجتماعی" است. ارزش‌های اجتماعی، مقاصد و هدف‌های مطلوبی است که افراد جامعه برای دستیابی به آن‌ها فعالیت می‌کنند تا بدین‌وسیله نیازها و خواسته‌های خود را

6. social values
7. Gaulden, Dorothea
8. Pentti & Perist

1. Ferreira
2. Gsottbauer, Müller, Müller, Trautmann & Zudenkova
3. Ethic
4. Denburg, Giacomini, Ungar & Abelson
5. Harvard, Werker & Silva

به‌عنوان صفات و ویژگی‌های شخصیتی نسبتاً پایدار و استوار در انسان یاد می‌کند (فتاح پور، کاشف و سیدعامری، ۲۰۱۴).

ارزش‌های اجتماعی که معلمان آن‌ها را دارا هستند و به دانش آموزان منتقل می‌کنند از اهمیت ویژه‌ای برخوردار هستند تا ارزش‌های والای اجتماعی را در دانش آموزان رشد دهند. از طرفی تربیت‌بدنی و ورزش در سراسر دنیا بخشی تکمیلی و جدانشدنی از دستگاه‌های آموزشی است. انسان عصر جدید ورزش را با زندگی خویش عجین کرده و دولت‌ها تربیت‌بدنی و ورزش را در مدارس و دانشگاه‌ها اجباری کرده‌اند. تأثیرپذیری افراد از تربیت‌بدنی در نظام آموزشی، از دبستان شروع و با گذراندن دوره‌های راهنمایی و متوسطه در دانشگاه به تکامل می‌رسد. در کشورهایی که این مؤسسات آموزشی در تحقق اهداف درس تربیت‌بدنی و ورزش موفق بوده‌اند، ورزش در میان افراد جامعه نهادینه شده است. پنتی و پریست^۲ (۲۰۰۲) اظهار داشتند که هر چه ورزشکاران سابقه حضور بیشتری در محیط‌های ورزش قهرمانی داشته باشند، نسبت به بازی جوانمردانه توجه کمتری نشان داده‌اند و تصمیمات آن‌ها بیش از آن که اخلاقی باشد مبتنی بر نتیجه‌گیری خواهد بود (فرامرزیانی، هاشمی و فرهنگی، ۲۰۱۶). رمضانیان، بهرانی و هنری (۲۰۱۴) با بررسی تأثیر ارزش‌های اجتماعی بر تصمیم‌گیری، دشواری تصمیم و احساسات ناشی از تصمیم‌گیری به این نتیجه دست یافتند که ارزش‌های اجتماعی بر تصمیم‌گیری و تصمیم‌گیری در روابط دشوار تأثیر مثبت و معناداری دارد.

مسائل اخلاقی در حوزه ورزش نقش مهمی دارد و می‌تواند در بهبود شرایط رفتاری در ورزش نقش مهمی داشته باشد. توجه به مسائل اخلاقی و اشاعه آن در ابعاد

برآورده سازند. ارزش‌ها نیرومندترین عنصر تعیین‌کننده رفتار در نظام اجتماعی و فرهنگی جوامع به شمار می‌روند که خط سیر کنش و اعمال افراد را در جامعه نمایندگی، هدایت و نظارت می‌کنند و نیز به مثابه الگوهای رفتاری نسبتاً ثابتی هستند که پیوسته از سوی افراد جامعه بازبینی و نظارت می‌شوند (گالدن و دوروتی^۱، ۲۰۱۴).

ارزش‌های اجتماعی شامل همه چیزهایی است که مورد علاقه انسان است و در جامعه قدر و منزلت دارد و نیازهای مادی و معنوی انسان را برآورده می‌سازد؛ حتی اگر آن ارزش‌ها به خودی خود مطلوب یا نامطلوب دانسته شود. ارزش‌های اجتماعی اساس کنش و کارکرد جامعه را تشکیل می‌دهند و از هرج‌ومرج و تفرقه جلوگیری می‌کند. این ارزش‌ها باعث رضایت خاطر می‌گردند و در برآوردن نیازهای اجتماعی نقش اساسی ایفا می‌کند. بنابراین این ارزش‌ها لزوماً از دیگر اقسام ارزش مانند ارزش شخصی، فرهنگی، قضایی و ... متمایز نیستند. این‌ها شامل تمام انواع ارزش هستند که افراد با آن‌ها حیات اجتماعی را می‌گذرانند و اعضای یک جامعه در برابر آنان به نوعی وفاق می‌رسند. در معنایی محدودتر، گاهی از ارزش‌های اجتماعی تحت عنوان ارزش‌های اخلاقی، فرهنگی و دینی سخن می‌رود که یکپارچگی اجتماعی را قوام می‌بخشد و به گسترش پیوندهای مبتنی بر همبستگی می‌انجامد. بدین‌سان، عدالت، نوع‌دوستی و ... جزء ارزش‌های اجتماعی محسوب می‌شوند (مهدوی و عاشوری، ۲۰۱۵)؛ بنابراین ارزش‌های اجتماعی در اصل مرتبط با اخلاقیات حاکم بر جامعه است. اخلاق یعنی نیرو و سرشت درونی انسان که غیرقابل مشاهده است، اما به‌صورت رفتارهای عینی و قابل مشاهده در انسان‌ها تبلور می‌یابد. برخی صاحب‌نظران از اخلاق

بیشتر معلول ابهام و تردیدی است که بسیاری از مربیان و صاحب‌نظران تربیتی نسبت به اصل تربیت اخلاقی و ارزشی دارند. بسیاری از مربیان تربیتی، از اساس تعلیم و تربیت اخلاقی و ارزشی را متضمن نوعی رفتار ریاکارانه و مصنوعی می‌دانند.

در بیشتر برنامه‌های مدیریت ورزش، به نقش با ارزش مربیان و دبیران تربیت‌بدنی توجه کافی نشده است. پس نقش ارزش‌های اجتماعی در تصمیم‌گیری‌های دبیر تربیت‌بدنی به صورت مشخصی مورد ارزیابی قرار نگرفته است، چرا که تصمیماتی که دبیران تربیت‌بدنی در امر ورزش دانش‌آموزی می‌گیرند می‌تواند اثرات مستقیمی بر آینده ورزشی دانش‌آموزان داشته باشد. فتاح پور، کاشف و سیدعامری (۲۰۱۴) با بررسی تأثیر آموزش‌های اخلاقی بر تصمیم‌گیری اخلاقی مربیان ورزشی نشان دادند ضرورت توجه به آموزش‌های اخلاقی برای مربیان ورزشی و همچنین تدوین دروسی با عنوان اخلاق کاربردی در ورزش ضروری به نظر می‌رسد. همچنین مسئله اساسی در این بین ارزش‌های اجتماعی مختلفی است که هم دبیران و هم دانش‌آموزان از آن برخوردارند و در صورتی که دبیر تربیت‌بدنی در حیطه خود بر اساس اخلاق کاری و حرفه‌ای خود عمل نکند و تصمیماتی که می‌گیرد بر پایه اخلاقیات نباشد قطعاً موجب بروز مشکلات عدیده و اساسی در امر تربیت‌بدنی مدارس خواهد شد.

توجه به تصمیم‌گیری اخلاقی می‌تواند زمینه جدی برای ارائه رفتارهای مطلوب در حوزه‌های مختلف را ایجاد نماید. با توجه به کارکردهای مطلوب ارزش‌های اجتماعی در پایدارسازی اخلاق در میان افراد و گروه‌ها، بی‌بدن به این رابطه در میان دبیران تربیت‌بدنی می‌تواند روند بهبود تصمیم‌گیری‌های اخلاقی آنان را

فردی و تیمی ورزش، می‌تواند ضمن بهبود مسائل روانی در میان ورزشکاران، منجر به تحولات فرهنگی در حوزه‌های خارج از ورزش نیز گردد. از طرفی رقابتی شدن ورزش سبب گردیده است تا مسائل اخلاقی به عنوان یک راهکار مهم در استانداردسازی نگرش‌ها و رفتارهای ورزشکاران مشخص گردد. این مسئله سبب گردیده است تا پژوهشگران مختلفی تلاش‌هایی در این حوزه داشته باشد (نوکس، اندرسون و هیاسر، ۲۰۱۹). دبیران تربیت‌بدنی علاوه بر این که به عنوان معلم باید به ارزش‌ها و اخلاقیات در حرفه معلمی آگاه باشند، باید به فنون مربیگری و اخلاق حرفه‌ای در این عرصه نیز آشنایی کامل داشته باشند؛ زیرا هدف از تربیت اخلاقی ورزشکاران، کاربرد آموخته‌های ورزشی آن‌ها در جامعه و زندگی است. این تربیت اخلاقی به نوع و چگونگی رهبری ورزشکاران بستگی دارد؛ زیرا اگر رهبران و مربیان در فلسفه زندگی خودشان اصول اخلاقی و اجتماعی را رعایت نکنند یا تزلزل روحی داشته باشند، در کار خود کمتر به جنبه‌های آموزشی تربیت‌بدنی توجه می‌کنند. در نتیجه توجه‌شان به موفقیت مقطعی و به عبارتی، پیروزی متمرکز می‌شود. چنین افرادی نمی‌توانند در مقام مربی یا رهبر مؤثر در جامعه ورزش عمل کنند؛ و تصمیم‌گیری‌های اخلاقی مناسبی نیز نخواهند داشت. لاتا و گیلبرت^۲ (۲۰۱۶) گزارش نموده‌اند که هر چند نارسایی تلاش‌های مربوط به تدوین رویکردها و روش‌های تربیت اخلاقی و ارزشی، خود ناشی از کاستی‌های نظام آموزشی در برخی کشورهای جهان است که جهت‌گیری خاص اخلاقی و ارزشی (دینی، مذهبی) دارند و تربیت اخلاقی و ارزشی را تنها به صورت یک برنامه مجزا مورد توجه قرار می‌دهند، اما این نارسایی

1. Knox, Anderson & Heather

2. Lata & Gilbert

حاضر به صورت پیمایشی انجام شد؛ یعنی در چارچوب زمانی کوتاه به بررسی باورها و دیدگاه‌های افراد از طریق استفاده از پرسش‌نامه پرداخته است. داده‌های کمی، به صورت کتابخانه‌ای و میدانی جمع‌آوری شدند.

شرکت‌کنندگان

جامعه آماری این پژوهش شامل کلیه دبیران تخصصی تربیت‌بدنی استان آذربایجان شرقی بود که در سال تحصیلی ۹۹-۱۳۹۸ در مدارس استان بر اساس ابلاغ صادره، درس تربیت‌بدنی تدریس می‌کردند که طبق آمار استعمال شده از اداره کل آموزش و پرورش استان، تعداد آن‌ها ۱۳۱۲ بود. حجم نمونه از طریق جدول مورگان ۲۹۸ نفر تعیین می‌شود ولی به دلیل این که مدل و الگو ارائه می‌شود حجم نمونه ۳۸۴ نفر در نظر گرفته شد. روش نمونه‌گیری نیز به صورت خوشه‌ای-تصادفی بود. به این صورت که ابتدا استان آذربایجان شرقی به پنج بخش (شمال و شمال شرقی، شمال و شمال غرب، جنوب و جنوب شرقی، غرب و جنوب غربی و شهر تبریز) تقسیم‌بندی شد. سپس از هر بخش دو شهر انتخاب شدند. از بخش شمال و شمال شرقی شهرهای اهر و هریس، از بخش شمال و شمال غرب شهرهای مرند و شبستر، از بخش جنوب و جنوب شرقی شهرهای میانه و سراب، از بخش غرب و جنوب غربی مراغه و بناب و از شهر تبریز نیز ناحیه‌های ۲ و ۴ انتخاب شدند. انتخاب این شهرها به این دلیل بود که تعداد معلمان در شهرهای انتخاب‌شده به تعداد مدنظر در آن منطقه نزدیک بودند. به عبارتی از شهرها و ناحیه‌ای که معلمان بیشتری داشتند انتخاب شدند. سپس از شهرهای انتخاب‌شده به تعداد افراد نمونه به تصادف نمونه‌ها انتخاب شدند.

ابزار و شیوه‌های گردآوری داده‌ها

در پژوهش حاضر بر اساس اهداف از چهار پرسش‌نامه اطلاعات فردی، تصمیم‌گیری اخلاقی و ارزش‌های اجتماعی جهت جمع‌آوری اطلاعات استفاده شد.

به صورت مناسب‌تری بهبود دهد. از طرفی انجام پژوهش حاضر می‌تواند روند توسعه و گسترش فعالیت‌های اجرایی در خصوص تصمیم‌گیری اخلاقی دبیران تربیت‌بدنی را هموارتر نماید. از این رو امید است نتایج پژوهش حاضر در جهت شکل‌گیری دغدغه لازم جهت بهبود تصمیم‌گیری اخلاقی دبیران تربیت‌بدنی تأثیر مثبتی داشته باشد و فعالیت‌های اجرایی جهت شکل‌گیری این مسئله را پیشنهاد دهد. از طرفی انجام پژوهش حاضر می‌تواند خلا پژوهشی در خصوص بهبود تصمیم‌گیری اخلاقی دبیران تربیت‌بدنی با تأکید بر ارزش‌های اجتماعی را رفع نماید. سئوالاتی که در این بین مطرح می‌شود این است که ۱- آیا ضرورت دارد که اخلاق حرفه‌ای دبیران تربیت‌بدنی در ارتباط با ارزش‌های اجتماعی مورد بررسی قرار گیرد؟ ۲- آیا الگوی مشخصی در راستای تصمیم‌گیری اخلاقی دبیران تربیت‌بدنی مبتنی بر اخلاق حرفه‌ای تدوین شده است؟ نبود همین الگوی مشخص در این راستا برای دبیران تربیت‌بدنی مسئله اساسی در پژوهش حاضر است. به بیانی دیگر می‌توان گفت دبیران تربیت‌بدنی برای این که در مسابقات ورزشی بر اساس یک الگوی اخلاقی مشخص تصمیم‌گیری کنند، نیازمند یک الگوی مشخص تدوین‌شده هستند که بر اساس ارزش‌های اجتماعی حاکم بر جامعه طراحی شده باشد؛ بنابراین پژوهش حاضر در پی تدوین الگوی تصمیم‌گیری اخلاقی دبیران تربیت‌بدنی استان آذربایجان شرقی با تکیه بر ارزش‌های اجتماعی است.

روش‌شناسی پژوهش

مبنای فلسفی پژوهش حاضر اثبات‌گرایی است که از نظر هدف، کاربردی است و از نظر روش اجراء، جز پژوهش‌های توصیفی-تحلیلی به شمار می‌آید که تأثیر متغیرهای ارزش‌های اجتماعی بر تصمیم‌گیری اخلاقی دبیران تربیت‌بدنی را تحلیل می‌کند. همچنین پژوهش

پرسش‌نامه اطلاعات فردی

این پرسش‌نامه شامل مشخصات فردی از قبیل (سن، جنس، وضعیت تأهل، مدرک تحصیلی، میزان درآمد، سابقه تدریس) و به صورت گویه بسته بود.

پرسش‌نامه تصمیم‌گیری اخلاقی

از پرسش‌نامه تصمیم‌گیری اخلاقی کسول^۱ (۲۰۰۳) با ۲۰ گویه استفاده می‌شود. این پرسش‌نامه تصمیم‌گیری آزمودنی‌ها را در پنج وضعیت دشوار اخلاقی با چهار خرده مقیاس قضاوت اخلاقی (۴)

گزینه) ادراک یا آگاهی اخلاقی (۴ گزینه) تمایل یا گرایش اخلاقی (۴ گزینه) و اهمیت شرایط اخلاقی (۴ گزینه) در طیف ۵ ارزشی لیکرت (کاملاً مخالفم تا کاملاً موافقم) ارزیابی می‌کند. برای نمونه، یک وضعیت دشوار اخلاقی که به صورت سناریو در پرسش‌نامه وجود دارد، خرده مقیاس‌های تصمیم‌گیری اخلاقی را اندازه‌گیری می‌کند. روایی این پرسش‌نامه در پژوهش‌های قبلی مورد تأیید قرار گرفته است. در پژوهش فتاح پور و همکاران (۲۰۱۳) پایایی پرسش‌نامه با آلفای کرونباخ برابر با ۰/۸۳ به دست آمد.

جدول ۱- توزیع سئوالات پرسش‌نامه تصمیم‌گیری اخلاقی

Table 1- Distribution of ethical decision questionnaire questions

شماره سؤال‌ها Number of questions	تعداد سؤال‌ها Number of questions	تصمیم‌گیری اخلاقی Ethical decision making
1-5-9-13-17	5	قضاوت اخلاقی Moral judgment
2-6-10-14-18	5	ادراک (آگاهی) اخلاقی Moral perception (awareness)
3-7-11-15-19	5	تمایل (گرایش) اخلاقی Moral inclination
4-8-12-16-20	5	اهمیت شرایط اخلاقی The importance of moral conditions

ارزشمند) نمره‌گذاری می‌شود. در این پرسش‌نامه ارزش‌های اجتماعی شامل شش مؤلفه ارزش‌های اخلاقی، ارزش‌های اقتصادی، ارزش‌های ملی و سیاسی، ارزش‌های دینی، ارزش‌های قانونی و حقوقی و ارزش‌های فرهنگی و هر کدام شامل سه خرده مقیاس به شرح ذیل هستند:

پرسش‌نامه ارزش‌های اجتماعی: برای سنجش ارزش‌های اجتماعی از پرسش‌نامه شناخت ارزش‌های اجتماعی روکیچ^۲ (۱۹۷۲) با کمی تغییرات استفاده شد. این پرسش‌نامه شامل ۱۸ گویه است که در یک مقیاس لیکرت بین یک (کاملاً بی‌ارزش) تا پنج (کاملاً

2. Rockich

1. Caswell

- ۱- ارزش‌های اخلاقی: شامل خود احترامی (احترام به خود)، امنیت خانوادگی (توجه به عشق و علاقه افراد در درون خانواده) و هماهنگی درونی (رهایی از تضاد درونی).
- ۲- ارزش‌های اقتصادی: شامل خوش‌گذرانی (لذت‌طلبی و زندگی فراغتی)، سعادت و خوشبختی (قناعت و خرسندی) و زندگی راحت (یک زندگی مساعد).
- ۳- ارزش‌های ملی و سیاسی: شامل آزادی (استقلال، انتخابات آزاد)، امنیت ملی (جلوگیری از جنگ و خشونت) و جهانی زیبا (زیبایی در طبیعت).
- ۴- ارزش‌های دینی: شامل رستگاری (زندگی ابدی و نجات‌یافته)، حکمت (به حد کمال رسیدن در زندگی) و دوستی واقعی (رفاقت صمیمی).
- ۵- ارزش‌های قانونی و حقوقی: شامل احساس موفقیت (همکاری دائمی)، صلح و صفای جهانی (دنیای رهیده از جنگ و تضاد) و عدالت (برادری، برابری فرصت‌ها برای همه).
- ۶- ارزش‌های فرهنگی: شامل شناسایی اجتماعی (احترام و تحسین)، بلوغ از نظر عشق (حس تعلق روحی و جسمی) و زندگی مهیج (زندگی فعال و پرتحرک).

جدول ۲- توزیع سؤالات پرسش‌نامه ارزش‌های اجتماعی
Table 2- Distribution of Social Values Questionnaire questions

شماره سؤال‌ها Number of questions	تعداد سؤال‌ها Number of questions	ارزش‌های اجتماعی social values
1-2-3	5	ارزش‌های اخلاقی Moral Values
4-5-6	5	ارزش‌های اقتصادی Economic values
7-8-9	5	ارزش‌های ملی و سیاسی National and political values
10-11-12	5	ارزش‌های دینی Religious values
13-14-15	3	ارزش‌های قانونی و حقوقی Legal values
16-17-18	3	ارزش‌های فرهنگی Cultural values

جدول ۳- نتایج پایایی زمانی پرسش‌نامه‌ها

Table 3- Results of time reliability of the questionnaires

ارزش‌های اجتماعی social values	تصمیم‌گیری اخلاقی Ethical decision making		
0.87	0.73	ضریب همبستگی Correlation coefficient	مرحله اول و مرحله دوم اندازه‌گیری
0.001	0.001	سطح معناداری Significance level	The first stage and the second stage of measurement
30	30	تعداد Number	

تربیت‌بدنی منطقه بارگذاری شد. همچنین در بعضی از مناطق تعدادی پرسش‌نامه به صورت چاپ‌شده در اختیار بعضی از معلمان تربیت‌بدنی که دسترسی به پرسش‌نامه آنلاین نداشتند گذاشته شد تا پر کنند. در نهایت تعداد ۳۳۹ پرسش‌نامه به صورت کامل جهت انجام کارهای آماری جمع‌آوری شد.

روش پردازش داده‌ها

پس از حصول اطمینان از نرمال بودن داده‌های با استفاده از آزمون کلموگروف-اسمیرنف، از آمار استنباطی جهت آزمون فرضیه‌ها استفاده می‌شود. جهت آزمون فرضیه‌ها از روش تحلیل معادلات ساختاری در نرم‌افزار آموس استفاده شد.

ضریب همبستگی میزان نمرات در مرحله اول و مرحله دوم برای تصمیم‌گیری اخلاقی برابر ۰/۷۴، برای ارزش‌های اجتماعی ۰/۸۷ و برای اخلاق حرفه‌ای برابر ۰/۹۲ است. با توجه به بزرگ‌تر بودن میزان همبستگی از ۰/۷، پایایی زمانی پرسش‌نامه‌ها تأیید می‌شود.

پس از تدوین پروپوزال و تهیه پرسش‌نامه و تأیید آن توسط اساتید، پرسش‌نامه الکترونیکی برای جمع‌آوری آنلاین داده‌ها در سایت طراحی گردید. پس از هماهنگی با ادارات آموزش و پرورش مناطق و نواحی انتخاب‌شده در بحث نمونه آماری، لینک پرسش‌نامه به کارشناسان تربیت‌بدنی مناطق ارسال شد و توسط کارشناسان مناطق در گروه‌های دبیران

یافته‌ها

جدول ۴- جدول ضرایب برآورد شده مدل ساختاری تأثیر ارزش‌های اجتماعی بر تصمیم‌گیری اخلاقی

Table 4- Table of estimated coefficients of the structural model of the effect of social values on ethical decision making

ضریب برآورد شده	سطح معناداری	نسبت بحرانی	خطای معیار برآورد	ضریب برآورد شده	متغیر وابسته	متغیر مستقل
standard estimation coefficient	Level of significance	Critical ratio	Criteria error of estimating	Estimated coefficient	Dependent variable	Independent variable
0.328	0.001	5.35	0.102	0.547	تصمیم‌گیری اخلاقی Ethical decision making	ارزش‌های اجتماعی social values

است؛ یعنی با یک واحد افزایش در میزان ارزش‌های اجتماعی، تصمیم‌گیری اخلاقی به اندازه ۰/۳۳ افزایش می‌یابد.

با توجه به جدول ملاحظه می‌شود که ارزش‌های اجتماعی بر تصمیم‌گیری اخلاقی دبیران تربیت‌بدنی استان آذربایجان شرقی تأثیر مثبت معناداری دارد ($t = 5/35, p = 0/001$). شدت تأثیر برابر با ۰/۳۳

جدول ۵- جدول ضرایب برآورد شده مدل ساختاری تأثیر مؤلفه‌های ارزش‌های اجتماعی بر

تصمیم‌گیری اخلاقی

Table 5- Table of estimated coefficients of structural model of the effect of components of social values on moral decision making

ضریب برآورد	سطح معناداری	نسبت بحرانی	خطای معیار برآورد	ضریب برآورد شده	متغیر وابسته	متغیر مستقل
standard estimation coefficient	Level of significance	Critical ratio	Criteria error of estimating	Estimated coefficient	Dependent variable	Independent variable
0.034	0.558	0.585	0.068	0.04	تصمیم‌گیری اخلاقی Ethical decision making	ارزش‌های اخلاقی Moral Values

ادامه جدول ۵- جدول ضرایب برآورد شده مدل ساختاری تأثیر مؤلفه‌های ارزش‌های اجتماعی بر تصمیم‌گیری اخلاقی

Table 5- Table of estimated coefficients of structural model of the effect of components of social values on moral decision making

ضریب برآورد استاندارد standard estimation coefficient	سطح معناداری Level of significance	نسبت بحرانی Critical ratio	خطای معیار برآورد Criteria error of estimating	ضریب برآورد شده Estimated coefficient	متغیر وابسته Dependent variable	متغیر مستقل Independent variable
-0.038	0.507	-0.663	0.066	-0.044	تصمیم‌گیری اخلاقی Ethical decision making	ارزش‌های اقتصادی Economic Values
0.149	0.009	2.6	0.055	0.144	تصمیم‌گیری اخلاقی Ethical decision making	ارزش‌های ملی و سیاسی National and political Values
0.062	0.285	1.069	0.06	0.064	تصمیم‌گیری اخلاقی Ethical decision making	ارزش‌های دینی Religious Values
0.13	0.025	2.245	0.064	0.144	تصمیم‌گیری اخلاقی Ethical decision making	ارزش‌های قانونی و حقوقی Legal Values
0.103	0.072	1.798	0.076	0.137	تصمیم‌گیری اخلاقی Ethical decision making	ارزش‌های فرهنگی Cultural Values

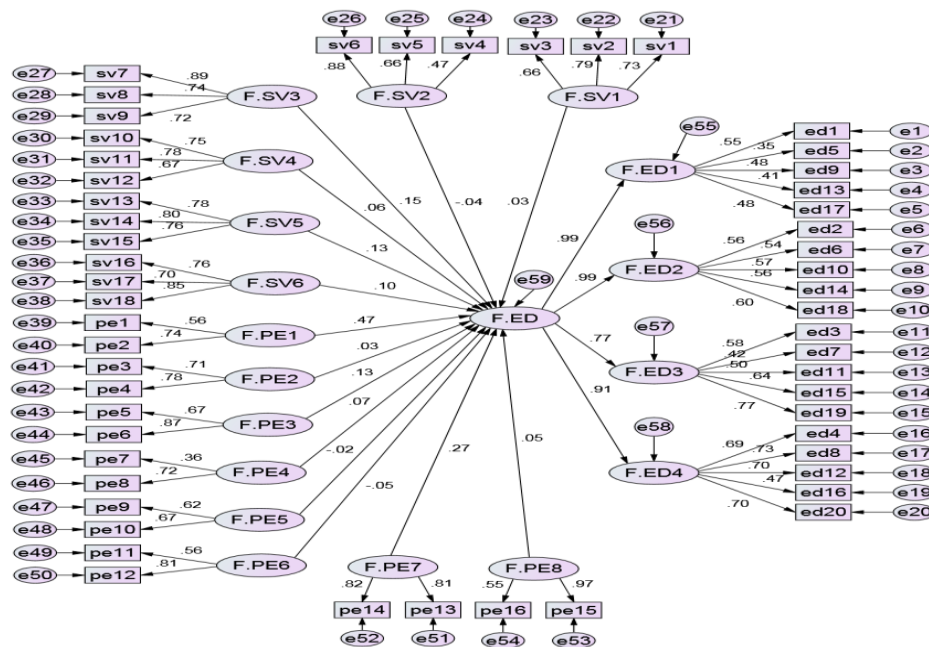
استان آذربایجان شرقی تأثیر مثبت معناداری دارد
($t = ۲/۶۰$, $p = ۰/۰۰۹$). شدت تأثیر برابر با ۰/۱۵

با توجه به جدول ملاحظه می‌شود که ارزش‌های ملی
و سیاسی بر تصمیم‌گیری اخلاقی دبیران تربیت‌بدنی

تصمیم‌گیری اخلاقی به اندازه ۰/۱۳ افزایش می‌یابد. ولی مؤلفه‌های ارزش‌های اخلاقی ($p = ۰/۵۵۸$)، ارزش‌های اقتصادی ($p = ۰/۵۰۷$)، ارزش‌های دینی ($t = ۱/۰۷$, $p = ۰/۲۸۵$) و ارزش‌های فرهنگی ($t = ۱/۸۰$, $p = ۰/۰۷۲$) بر تصمیم‌گیری اخلاقی دیران تربیت‌بدنی استان آذربایجان شرقی تأثیر معناداری ندارند.

است؛ یعنی با یک واحد افزایش در میزان ارزش‌های ملی و سیاسی، تصمیم‌گیری اخلاقی به اندازه ۰/۱۵ افزایش می‌یابد. همچنین ارزش‌های قانونی و حقوقی بر تصمیم‌گیری اخلاقی دیران تربیت‌بدنی استان آذربایجان شرقی تأثیر مثبت معناداری دارد ($t = ۲/۲۵$, $p = ۰/۰۲۵$). شدت تأثیر برابر با ۰/۱۳ است؛ یعنی با یک واحد افزایش در میزان ارزش‌های قانونی و حقوقی،

شکل ۲- مدل ساختاری تأثیر مؤلفه‌های ارزش‌های اجتماعی و مؤلفه‌های اخلاق حرفه‌ای بر تصمیم‌گیری اخلاقی

Figure 2- Structural model of the effect of social value components and professional ethics components on ethical decision making

تطبیقی و مقتصد هستند که بایستی از هر کدام از انواع، شاخص‌هایی را گزارش نمود. در این پژوهش از هر کدام حداقل دو مورد گزارش شده است. اگر حداقل سه مورد از شاخص‌ها قابل پذیرش باشند می‌تواند نتیجه

جهت آزمون این فرضیه از مدل‌سازی معادلات ساختاری استفاده شده است. اگر مدل ساختاری دارای برازش مناسب باشد می‌توان نتیجه گرفت که مدل معنادار است. شاخص‌های برازش دارای سه نوع مطلق،

گرفت که مدل از برازش کافی برخوردار است.

جدول ۶- شاخص‌های برازش مدل ساختاری تأثیر ارزش‌های اجتماعی و اخلاق حرفه‌ای بر تصمیم‌گیری اخلاقی

تفسیر Interpretation	ملاک Criterion	میزان Level	شاخص برازش Fit index	
برازش مطلوب Optimal fit	کمتر از ۵ Less than 5	2.78	CMIN درجه آزادی تقسیم بر CMIN/DF	
غیرقابل قبول unacceptable	بیشتر از ۰/۰۵ More than 0.05	۰/۰۰۱	سطح معناداری p-value χ^2	مطلق Absolute
قابل قبول acceptable	بیش از ۰/۹۰ More than 0.90	۰/۸۹۷	شاخص نیکویی برازش (GFI) Goodness Fit Index (GFI)	
برازش مطلوب Optimal fit	بیش از ۰/۹۰ More than 0.90	۰/۹۴۴	شاخص توکر-لویس (TLI) Tucker-Lewis Index (TLI)	
برازش مطلوب Optimal fit	بیش از ۰/۹۰ More than 0.90	۰/۹۱۷	شاخص برازش تطبیقی (CFI) Adaptive Fit Index (CFI)	تطبیقی مقتصد
برازش مطلوب Optimal fit	کمتر از ۰/۰۸ Less than 0.08	۰/۰۷۳	ریشه میانگین مربعات خطای برآورد (RMSEA) Root of Mean Calculation Error Squares (RMSEA)	Adaptive economics
برازش مطلوب Optimal fit	بیشتر از ۰/۵ more than 0.5	۰/۶۳۴	شاخص برازش مقتصد هنجار شده (PNFI) Normalized Fit Index (PNFI)	

شاخص برازش مقتصد هنجار شده (PNFI) ۰/۶۳ و مقدار ریشه میانگین مربعات خطای برآورد (RMSEA) نیز ۰/۰۷۳ است. همه این شاخص‌ها در محدوده برازش مطلوب قرار دارند. همچنین شاخص نیکویی برازش (GFI) ۰/۹۰ است که با توجه به این که اختلاف ناچیزی با ملاک در نظر گرفته شده دارد قابل قبول است؛ بنابراین در کل می‌توان نتیجه گرفت که مدل ساختاری ارائه شده دارای برازش مطلوب است. به عبارتی فرضیه پژوهش تأیید می‌شود؛ یعنی، الگوی

سطح معناداری آماره χ^2 دو برابر ۰/۰۰۱ است که با توجه به ملاک در نظر گرفته شده (بزرگ‌تر از ۰/۰۵) قابل قبول نیست. ولی از آنجایی که سطح معناداری به تعداد نمونه حساس است و در نمونه‌های بزرگ تقریباً همیشه معنادار است؛ برای ارزیابی برازش مدل از شاخص‌های دیگر استفاده شده است. مقدار شاخص نسبت بحرانی به درجه آزادی (DF/CMIN) برابر ۲/۷۸، شاخص توکر-لویس (TLI) ۰/۹۴، شاخص برازش تطبیقی (CFI) برابر ۰/۹۲

آلن بیرو معتقد است که مجموعه روابط اجتماعی، جوهره جامعه را تشکیل می‌دهد و ارزش‌های اجتماعی، چندوچون این روابط را از جنبه ظاهری و محتوایی شکل و جهت می‌دهند. این روابط فارغ از این که طرفین آن، چه افراد یا گروه‌هایی هستند، می‌توانند به صورت مثبت (به شکل همکاری و دوستی)، منفی (به شکل تقابل، کشمکش و مبارزه) یا به صورت خنثی (پذیرش، انطباق و هم‌سازی) بروز کنند. در هر صورت، این روابط به‌عنوان فرآیندهایی مورد توجه قرار می‌گیرند که از یک فرد به فرد دیگر دارای قلمرو و دامنه متفاوتی است. با این وجود، افراد از الگوهای نسبتاً واحدی پیروی می‌کنند، چرا که قواعد و ارزش‌های اجتماعی که به‌عنوان احکام جمعی مورد پذیرش جامعه و یا گروه قرار گرفته‌اند مبنای عمل، رفتار و قضاوت درباره رفتارها، وقایع و پیامدهای اجتماعی هستند؛ اما از دید مورگان آموز^۲ و همکاران (۲۰۱۲) ارزش‌ها به‌عنوان معیاری برای قضاوت و تصمیم‌گیری پیشنهاد می‌شود که از عقاید جدا هستند، او معتقد است ارزش‌ها هم اجزای احساسی و هم مؤلفه‌های شناختی دارند. ارزش‌هایی که بر تصمیم‌گیری اخلاقی تأثیر دارند، باورهایی در مورد اهداف مطلوب هستند که در یک موقعیت خاص فرد را راهنمایی می‌کند (سید عامری و همکاران، ۲۰۱۶). در آموزش و پرورش و در ارتباط بین معلمان و دانش‌آموزان چگونگی شکل‌گیری و روابط بین ارزش‌های اجتماعی در آنان از اهمیت ویژه برخوردار است، چرا که تصمیم‌گیری‌های این حوزه چه از سوی معلم و چه از سوی دانش‌آموز می‌تواند بر پایه همین ارزش‌های اجتماعی باشد.

تدوین‌شده تصمیم‌گیری اخلاقی دبیران تربیت‌بدنی استان آذربایجان شرقی با تکیه بر ارزش‌های اجتماعی و اخلاق حرفه‌ای از برآزش مطلوب برخوردار است.

بحث و نتیجه‌گیری

نتایج پژوهش حاضر نشان داد که ارزش‌های اجتماعی بر تصمیم‌گیری اخلاقی دبیران تربیت‌بدنی استان آذربایجان شرقی تأثیر مثبت و معناداری دارد. این نتیجه با نتایج پژوهش‌های سیاهکلرودی، فیضی و رسولی (۲۰۱۶) و رمضانیان و همکاران (۲۰۱۴) سنه باوک^۱ (۲۰۱۴) همسو است. در یک جامعه، در عین وجود عناصر مشترک فرهنگی، پاره فرهنگ‌هایی که به اقشار، گروه‌ها و طبقات اجتماعی مختلفی مربوط می‌شوند، نیز وجود دارد. در برخی از این پاره فرهنگ‌ها، ارزش‌های اجتماعی متفاوتی به چشم می‌خورد. گروهی به ارزش‌های اجتماعی نظیر شرافت، نجابت، حفظ آبرو و ... بهای زیادی می‌دهند و اقشاری نیز برای کسب ثروت و مقام به‌راحتی از ارزش‌های معنوی یاد شده می‌گذرند. در بررسی‌های تحلیلی ارزش‌های اجتماعی هر جامعه، باید هم به ماهیت این ارزش‌ها و اقشار و گروه‌های مختلف پرداخت و هم به چگونگی پراکندگی آن در گروه‌ها و طبقات اجتماعی گوناگون توجه نمود و با شناخت روابط ارزش‌های اجتماعی با ساختار اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی، به علل تغییرات و دگرگونی‌های ارزش‌های اجتماعی پی برد. بنابراین، در هر جامعه‌ای با توجه به خصوصیات فرهنگی آن، مقولات، معیارها و مفاهیمی با ارزش قلمداد می‌شوند. ارزش‌های اجتماعی، در حقیقت، مفاهیمی هستند که برای افراد یک جامعه معین با ارزش و مقبول هستند.

1. Senne Bovec

هر چه ورزشکاران سابقه حضور بیشتری در محیط‌های ورزش قهرمانی داشته باشند، نسبت به بازی جوانمردانه توجه کمتری نشان داده می‌دهند و تصمیمات آن‌ها بیش از آن که اخلاقی باشد مبتنی بر نتیجه‌گیری خواهد بود. چیزی که در این بین مطرح است این است که دبیران تربیت‌بدنی بر تصمیم‌گیری‌های دانش‌آموزان در مورد هدف و چگونگی مسابقات تأثیر می‌گذارند که خود برگرفته از تصمیمات خود معلمان در قبال رویدادهای ورزشی و اهدافی است که از مسابقات دنبال می‌کنند. طبق نتایج این پژوهش، دبیران تربیت‌بدنی در شرایط سخت و دشوار ورزشی، تصمیمات اخلاقی را بر پایه و اساس ارزش‌های اجتماعی که بدان ایمان و اعتقاد دارند، می‌گیرند. اهمیت بحث حاضر زمانی بارزتر می‌شود که بی‌تصمیمی در مقابل دو حالت تصمیم‌گیری اخلاقی و غیراخلاقی قرار می‌گیرد. در فرهنگ برخی جوامع و به تبع معلمان آن جامعه، قضاوت پیرامون مسائل اخلاقی و اعتقادی آن‌قدر حساس و سخت می‌شود که محافظه‌کاری و در نهایت اجتناب از تصمیم‌گیری را به دنبال دارد.

رک، فیسچر و برتل^۱ (۲۰۲۱) در پژوهش خود مشخص نمودند که مسائل ارزشی و توجه به آن می‌تواند روند شکل‌گیری فعالیت‌های اخلاقی را تسریع دهد. انگوین و کروسان^۲ (۲۰۲۱) نیز مشخص نمودند که توجه به مسائل ارزشی و پایدارسازی رفتارهای مربوط به آن در شکل‌گیری رفتارهای اخلاقی نقش مهمی دارد. به نظر می‌رسد توجه به ارزش‌های اجتماعی می‌تواند به واسطه تحت‌الشعاع قرار دادن نگرش‌ها و رفتارهای دبیران زمینه را جهت تصمیم‌گیری اخلاقی دبیران تربیت‌بدنی فراهم نماید. با توجه به اهمیت شغل دبیران تربیت‌بدنی در عرصه‌های ورزشی، بارز نمودن ارزش‌های اجتماعی در آنان می‌تواند بستر مناسبی تصمیم

گیری‌های اخلاقی را فراهم نماید. به عبارتی ظرفیت‌سازی ارزش‌های اجتماعی در روند شکل‌گیری نگرش‌های اخلاقی دبیران سبب گردیده است تا این متغیر بر تصمیم‌گیری اخلاقی دبیران تربیت‌بدنی استان آذربایجان شرقی تأثیر داشته باشد. بر اساس نظر والراند^۳ و همکاران (۱۹۹۷) نداشتن تجربه در ارتباط با ساختار و موقعیت اخلاقی هر ورزش می‌تواند یکی از دلایل احتمالی ناتوانی در تصمیم‌گیری باشد. کشور ایران، کشوری است که به واسطه تمدن و فرهنگ اسلامی خود از وجدان‌پویایی در تشخیص درست از نادرست برخوردار است. ارزش‌های اجتماعی در معنای امروزی خود محصول تلاش نهادهای تأثیرگذار اجتماعی نظیر خانواده، مدرسه، دانشگاه و رسانه‌هایی است که آگاهی‌های اخلاقی مدنظر خود را به میزان قابل‌توجهی در بین مردم و به‌ویژه نوجوانان و جوانان ترویج می‌کنند. از این‌رو، ممکن است طبیعی باشد که اکثریت دبیران ورزشی رفتارهای درست و نادرست اخلاقی را از یکدیگر تشخیص دهند، اما این که چقدر در عمل به آن توجه می‌کنند موضوع دیگری است که بن‌مایه تفکر مخرب دیگری را فراهم می‌کند و در مقابل آن تفکر عمل بر اساس ارزش‌ها وجود دارد. تفکری که بر پایه آن دبیر تربیت‌بدنی کاملاً از اخلاقی و صحیح نبودن رفتار و پیامدهای آن آگاه است و آن را می‌پذیرد و در عمل بدان توجه ویژه‌ای دارند که نتایج پژوهش حاضر نیز آن را تأیید می‌کند.

نتایج پژوهش حاضر نشان داد که مؤلفه‌های ارزش‌های اجتماعی بر تصمیم‌گیری اخلاقی دبیران تربیت‌بدنی استان آذربایجان شرقی تأثیر مثبت و معناداری دارد. آلن بیرو (۲۰۰۱) معتقد است که مجموعه روابط اجتماعی، جوهره جامعه را تشکیل می‌دهد و ارزش‌های اجتماعی، چندانچون این روابط را از جنبه ظاهری و

4. Valrand
5. Reck, Fischer & Brettel

1. MorGan Amz
2. Reck, Fischer & Brettel
3. Nguyen & Crossan

و بر اساس قواعد خاص انجام گیرد. تصمیم‌گیری در مسابقات چه از طرف بازیکنان و چه از طرف مربیان باید بر پایه قوانین و حقوق حاکم بر بازی باشد. دبیر تربیت‌بدنی در شرایط مسابقه بر اساس قوانین حاکم بر بازی و توجیه بازیکنان نسبت به این قوانین، تصمیمات لازم را برای بازیکنان اعلام می‌کند و حتی می‌تواند بر تفکر بازیکنان در این زمینه اثرگذار باشد. از طرفی ارزش‌های ملی و سیاسی بر تصمیمات اخلاقی دبیران تربیت‌بدنی تأثیر مثبت می‌گذارد. ارزش‌های ملی و سیاسی عبارت از احترام به اصول ناب ملی یا انقلابی مردم، عدالت اجتماعی و تأمین رفاه اجتماعی است. در بحث ورزش و رقابت‌های بین دانش‌آموزان، دبیران تربیت‌بدنی با تأکید بر حس غرور و غیرت بر مدرسه و کلاس دانش‌آموزان، می‌تواند آنان را در جهت تصمیمات اساسی در شرایط خاص هدایت کند و خود نیز با کندوکاو در این زمینه تصمیمات اساسی را اعمال کند. بنابراین مشاهده می‌گردد دبیر تربیت‌بدنی که پایبند به هر یک از این ارزش‌ها باشد نه تنها نمی‌تواند به سبب پایبندی و توجه به هر یک از ارزش‌های اجتماعی از تصمیمات اخلاقی روی‌گردان شوند بلکه عکس این عمل نیز ثابت خواهد بود و پایبندی به ارزش‌های اجتماعی عاملی در گرایش به اخلاقیات و تصمیم‌گیری بر اساس اخلاقیات خواهد گردید، هر چند افراد یا به واسطه شرایط خاص و یا به واسطه سستی در تصمیم و یا به هر دلیلی تصمیم دیگری بگیرند، دلیلی بر مخالفت کلی با تصمیمات اخلاقی خارج از قالب ارزش‌های اجتماعی نخواهند یافت.

مدل نهایی مسیر شامل دو سری متغیرهای ارزش‌های اجتماعی است که بر تصمیم‌گیری اخلاقی تأثیر می‌گذارند. متغیرها به دو دسته متغیرهای واسطه‌ای درجه اول (ارزش‌های اجتماعی و اخلاق حرفه‌ای) متغیرهای واسطه‌ای درجه دوم (مؤلفه‌های هر یک از متغیرها) تقسیم می‌شوند که همه آن‌ها به‌طور مستقیم یا غیرمستقیم بر متغیر درونی تصمیم‌گیری اخلاقی

محتوایی شکل و جهت می‌دهند. این روابط فارغ از این‌که طرفین آن چه افراد یا گروه‌هایی هستند، می‌توانند به‌صورت مثبت (به شکل همکاری و دوستی)، منفی (به شکل تقابل، کشمکش و مبارزه) یا به‌صورت خنثی (پذیرش، انطباق و هم‌سازی) بروز کنند. در هر صورت، این روابط به‌عنوان فرآیندهایی مورد توجه قرار می‌گیرند که از یک فرد به فرد دیگر دارای قلمرو و دامنه متفاوتی است. با این وجود، افراد از الگوهای نسبتاً واحدی پیروی می‌کنند، چرا که قواعد و ارزش‌های اجتماعی که به‌عنوان احکام جمعی مورد پذیرش جامعه و یا گروه قرار گرفته‌اند مبنای عمل، رفتار و قضاوت درباره رفتارها، وقایع و پیامدهای اجتماعی هستند (فتاح پور، کاشف و سیدعامری، ۲۰۱۴). ارزش‌های اجتماعی بر اثر تغییر و تحولی که در جامعه پدید می‌آید متحول می‌شوند. فرهنگ‌های متفاوت، ارزش‌های اجتماعی مختلفی را در جوامع به وجود می‌آورند. به‌طوری‌که شاهد هستیم دامنه ارزش‌های اجتماعی حتی در یک شهر نسبت به محدوده شهر و تعداد افراد خانوار و عوامل متعدد دیگری نیز متفاوت است. ارزش‌های قانونی و حقوقی نیز در جوامع مختلف با فرهنگ‌های مختلف، تفاوت دارند که بر تصمیمات افراد جامعه در موقعیت‌های مختلف اثر می‌گذارد. قوانین، تجلی ارزش‌های حقوقی و ضمانتی اجرایی برای آن هستند. همگان احترام به قوانین و مقررات جامعه اعم از موازین، قاضی و پلیس را ارزشمند تلقی می‌کنند. تصمیمات و رفتارها را بر پایه سازگاری با اصول جوانمردی، عدالت، منصفانه بودن، تساوی و توزیع منافع (پاداش‌ها) و هزینه‌ها در میان افراد و گروه‌ها به‌طور بی‌طرفانه و بدون غرض، مورد قضاوت قرار می‌دهد. ارزش‌های حقوقی که قانون مشخص‌کننده آن‌هاست و قواعدی هستند در جهت سازمان دادن و کنترل روابط بین انسان‌ها که نهادینه‌شده و پذیرفته شده‌اند. ورزش و مسابقات ورزشی از قوانین و مقررات خاص خود پیروی می‌کنند تا در جهت بازی جوانمردانه

تأثیر می‌گذارند. نتایج آزمون فرضیه‌های آماری نشان می‌دهد که متغیرهای ارزش‌های اجتماعی و اخلاق حرفه‌ای (دو متغیر واسطه‌ای درجه اول) به طور مستقیم و متغیرهای مسئولیت‌پذیری، عدالت و انصاف، همدردی با دیگران، ارزش‌های ملی و سیاسی و ارزش‌های قانونی و حقوقی به صورت غیرمستقیم بر تصمیم‌گیری اخلاقی دبیران تربیت‌بدنی تأثیر مثبت و معناداری دارند. بنابراین بر اساس نتایج بیان‌شده مدل ساختاری ارائه‌شده دارای برازش مطلوب است. به عبارتی الگوی تدوین‌شده تصمیم‌گیری اخلاقی دبیران تربیت‌بدنی استان آذربایجان شرقی با تکیه بر ارزش‌های اجتماعی و اخلاق حرفه‌ای از برازش مطلوب برخوردار است. چن، تروینو و هومفری^۱ (۲۰۲۰) مشخص نمودند که تصمیم‌گیری اخلاقی از مسائل فردی و محیطی مختلفی تأثیر می‌پذیرد. از دیدگاه آنان نهادینه سازی رفتارهای اخلاقی به واسطه نفوذ بر نگرش‌های افراد می‌تواند در جهت شکل‌گیری تصمیم‌گیری اخلاقی در میان افراد تأثیرگذار باشد. به نظر می‌رسد دبیران تربیت‌بدنی جهت برخورداری از تصمیم‌گیری اخلاقی نیازمند پایدارسازی در نگرش‌های اخلاقی دارند. ارزش‌های اجتماعی می‌تواند به واسطه ایجاد حس نیاز و وظیفه در میان دبیران تربیت‌بدنی سبب گردد تا میزان تصمیم‌گیری اخلاقی دبیران تربیت‌بدنی استان آذربایجان شرقی تحت الشعاع قرار گیرد. این مسئله به واسطه کارکردهای مطلوب ارزش‌های اجتماعی در حوزه رفتاری و نگرشی است که منجر به شکل‌گیری ظرفیت‌های مطلوب در میان دبیران تربیت‌بدنی شده است.

با توجه به نتایج تحلیل مسیر مدل نهایی پژوهش و جدول‌های تأثیر کل متوجه می‌شویم که به ترتیب متغیرهای اخلاق حرفه‌ای، مسئولیت‌پذیری، ارزش‌های

اجتماعی و همدردی با دیگران بیشترین تأثیر کل را بر روی تصمیم‌گیری اخلاقی دبیران تربیت‌بدنی دارند. با مقایسه متغیرها مشخص می‌شود متغیر اخلاق حرفه‌ای نسبت به ارزش‌های اجتماعی تأثیر بیشتر و در واقع بیشترین تأثیر را بر تصمیم‌گیری اخلاقی دبیران تربیت‌بدنی دارد که باید مدنظر قرار گیرد. همچنین متغیر مسئولیت‌پذیری نیز از طریق متغیر اخلاق حرفه‌ای بر تصمیم‌گیری اخلاقی تأثیر می‌گذارد. در نهایت متغیرهای همدردی با دیگران، ارزش‌های ملی سیاسی و ارزش‌های قانونی بر تصمیم‌گیری اخلاقی دبیران تربیت‌بدنی تأثیر دارند. در مجموع باید اهمیت ویژه‌ای برای متغیرهای ذکرشده قائل شد. از طرفی این موضوع نشانه آن است که علی‌رغم عوامل متعددی که بر تصمیم‌گیری اخلاقی تأثیر می‌گذارند، متغیرهای مسئولیت‌پذیری، عدالت و انصاف و همدردی با دیگران از مسیر اخلاق حرفه‌ای می‌گذرند و هر چه دبیران تربیت‌بدنی حساسیت بیشتر و بهتر به اخلاق حرفه‌ای داشته باشند، بهتر می‌توانند تصمیم‌های اخلاقی بگیرند.

در جهت انجام پژوهش حاضر محدودیت‌هایی از جمله امکان بررسی سایر دبیران تربیت‌بدنی در سطح کشور و همچنین پراکندگی جغرافیایی بالا نمونه‌های پژوهش وجود داشت. با توجه به نتایج پژوهش حاضر پیشنهاد می‌گردد تا با ایجاد دوره‌های آموزشی با رویکرد بهبود ارزش‌های اجتماعی و بارز نمونه آن در میان دبیران تربیت‌بدنی، سعی در ارتقا سطح تصمیم‌گیری اخلاقی آنان داشت. همچنین با توجه به نتایج پژوهش حاضر پیشنهاد می‌گردد تا با ایجاد محتوا و رسانه‌های آموزشی، زمینه را جهت بهبود مهارت‌های دبیران تربیت‌بدنی در حوزه تصمیم‌گیری اخلاقی فراهم نمود.

منابع

1. Bahmaei Ghasemi, M., Jafari, S. (2018). Investigating the relationship between social values and professional ethics of employees. The second conference of Iranian sports sciences. Kharazmi University. 74-89. In persian
2. Chen, A., Treviño, L. K., & Humphrey, S. E. (2020). Ethical champions, emotions, framing, and team ethical decision making. *Journal of Applied Psychology*, 105(3), 245.
3. Denburg, A. E., Giacomini, M., Ungar, W., & Abelson, J. (2020). Ethical and Social Values for Paediatric Health Technology Assessment and Drug Policy. *International Journal of Health Policy and Management*. 11 (3), 374-382/
4. Faramarziani, S., Hashemi, Sh., Farhangi, A. (2017). The role of virtual media in changing social values with emphasis on Telegram and Facebook social networks. *Social Development Quarterly (Former Human Development)*, 10 (4), 132-148. In persian
5. Fattahpour, M., Kashif, M., Seyedameri, M. (2014). Investigating the effect of ethical education on ethical decision making of sports coaches. *Moral knowledge*. 4 (2), 55-64. In persian
6. Fattahpour, M., Kashif, M., Seyedameri, M. (2014). The relationship between the philosophy of individual ethics and the ethical decision-making process in sports coaches and model presentation. *aster Thesis, Place of Publication: Urmia University*. In persian
7. Ferreira, A. I. (2017). Leader and peer ethical behavior influences on job embeddedness. *Journal of Leadership & Organizational Studies*, 24(3), 345-356.
8. Gauden, E., Dorothea. (2004). *Business ethic: a study of ethical behavior and organizational performance effectiveness*. Retrieved from ProQuest Digital Dissertation. *Journal of Socioloical Mokslai*, 2(72), 24-38.
9. Ghorbani M. H, Amiri-Moghaddam M, Zareian H. (2019) Identification and Formulation of a Model of Ethical Values in Iranian Sport. *Research on Educational Sport*. 7 (17): 277-304. (Persian).
10. Gsottbauer, E., Müller, D., Müller, S., Trautmann, S., & Zudenkova, G. (2020). Social class and (un) ethical behavior: Causal versus correlational evidence, *Working Papers in Economics and Statistics*, 1-30.
11. Harvard, S., Werker, G. R., & Silva, D. S. (2020). Social, ethical, and other value judgments in health economics modelling. *Social Science & Medicine*, 253, 112975.
12. Honari, H., Emadi, M., Shahlaee, J., & Kargar, G. (2020). Evaluation of Effective Factors in Development of Ethical Commitment to the Next Generation in Professional Athletes. *Sport Psychology Studies*, 8(30), 161-172. In persian
13. Khairuddin, M., Shaji, R., Honari, H. (2016). Designing an Ethical Decision Making Model for Iranian Sports Journalists. *Master Thesis in Sports Media Management. Faculty of Humanities. Master Thesis, Place of Publication: University of Knowledge and Culture*. In persian
14. Knox, T., Anderson, L. C., & Heather, A. (2019). Transwomen in elite sport: scientific and ethical considerations. *Journal of medical ethics*, 45(6), 395-403.
15. Lata, J., & Mondello, M. (2010). An analysis of goal achievement orientation and sport morality levels of Division IA nonrevenue collegiate athletes. *Journal for the Study of Sports and Athletes in Education*, 4(1), 69-94.

16. Mahdavi, S., Ashouri, A. (2015). A Study of Social and Economic Factors Affecting the Promotion of Citizenship Culture (Case Study: Bushehr City) Iranian Journal of Social Development Studies, 6 (3), 23-36. In persian
17. Nguyen, B., & Crossan, M. (2021). Character-Infused Ethical Decision Making. Journal of Business Ethics, 1-21.
18. Ramezani, M., Sadeghi, A., Pourjahani, R. (2011). The study of the influence of sacred ethical values on decision making, decision difficulty and the related emotions (Case study: in faculty of humanities of university of Guilan). Journal of Public Administration, 3(6), 93-202.
19. Reck, F. S., Fischer, D., & Brettel, M. (2021). Ethical Decision-Making in Family Firms: The Role of Employee Identification. Journal of Business Ethics, 1-23.
20. Salimi, M. (2016). Providing a model for the development of professional ethics in sports organizations. Quarterly Journal of Ethics in Science and Technology, 12 (1), 51-74. In persian
21. Senne Bovce. (2014). Relationships of Corporate Social Responsibility (CSR) With Accounting Information Systems. Journal of Modern Accounting and Auditing, 9 (12), 1678-1686.
22. Shajie, R., Koozehchian, H., Ehsani, M., Amiri, M. (2014). Designing a moral decision model for professional Iranian football players. PHD Thesis, Place of Publication: Trabiati Modares University. In persian
23. Siahklorudi, Mojgan; Faizi, Tahereh and Rasouli, Reza. (2016). Designing and explaining the ethical decision model in Payame Noor University. PHD Thesis, Place of Publication: Payam Noor university. In persian
24. Simm, K. (2020). Ethical decision-making in humanitarian medicine: how best to prepare?. Disaster medicine and public health preparedness, 1-5.
25. Sumanasiri, A. (2020). Leadership dimensions influencing sustainability leadership in Sri Lanka: Mediating effect of managers' ethical behavior and organizational change. J. Mgmt. & Sustainability, 10, 113.

ارجاع دهی

رسولی، سوسن؛ برقی مقدم، جعفر؛ نجف زاده، محمدرحیم؛ و جنانی، حمید. (۱۴۰۱). تدوین الگوی تصمیم‌گیری اخلاقی دبیران تربیت‌بدنی استان آذربایجان شرقی با تکیه بر ارزش‌های اجتماعی. *مطالعات روان‌شناسی ورزشی*، ۱۱(۳۹)، ۷۶-۱۵۱. شناسه دیجیتال: 10.22089/SPSYJ.2021.10125.2120

Rasooli, S; Barghi Moghaddam, J; Najafzadeh, M. R; & Janani, H. (2022). Designing A Ethical decision-making Model for Physical Education Teachers in East Azarbaijan Province Based on Social Values. *Sport Psychology Studies*, 11(39), 151-76. In Persian. DOI: 10.22089/SPSYJ.2021.10125.2120

